

Agatha Christie

pod pseudonymom

MARY WESTMACOTT

**NEDOKONČENÝ
PORTRÉT**

Agatha
Christie

pod pseudonymom

MARY WESTMACOTT

**NEDOKONČENÝ
PORTRÉT**

Vydalo vydavateľstvo IKAR, a.s. – Slovenský spisovateľ,
Bratislava v roku 2026 ako svoju 2 706. publikáciu v elektronickej podobe.
Zodpovedná redaktorka Anna Blahová
Prvé vydanie
Sadzba a zalomenie do strán DLX SLOVAKIA, s.r.o.

Z anglického originálu Agatha Christie writing as Mary Westmacott:
Unfinished Portrait, ktorý vyšiel vo vydavateľstve HarperCollinsPublishers,
London 2017, preložila Alexandra Ruppeldtová.

Na obálke a titulnom liste je použité oficiálne logo Agathy Christie.

Unfinished Portrait © 1934 Rosalind Hicks Charitable Trust.

All rights reserved.

Translation entitled *Nedokončený portrét* © 2026 Agatha Christie Limited.

All rights reserved.

AGATHA CHRISTIE, the Agatha Christie Signature and the AC Monogram
Logo are trademarks and registered trademarks of Agatha Christie
Limited in the UK and elsewhere. All rights reserved.

www.agathachristie.com

Cover Design © Barbara Baloghová 2026

Cover Photo © Magdalena Wasiczek / Trevillion Images

ISBN 978-80-575-0745-1

PREDSLOV

Milá Mary!

Posielam Ti tieto zápisky, lebo neviem, čo si s nimi počať. Bol by som rád, keby jedného dňa predsa len uzreli svetlo sveta. Prečo nie? Sú géniovia, ktorí skladujú svoje diela v ateliéroch a nikdy ich nevystavujú. To nie je môj prípad. Navyše nikdy som nebol génius, len obyčajný pán Larraby, nádejný mladý portrétista.

Moja drahá, vieš, aké to je, keď človek stratí niečo, čo má rád a čo robil s láskou. Práve to nás dvoch spája. Ty však, na rozdiel odo mňa, vieš písať, ja nie.

Keď budeš čítať tieto riadky, zistíš, že som si vzal k srdcu Bargeovu radu. Spomínaš si? Navrhol mi, aby som skúsil inú umeleckú formu. To-

to je teda pokus o literárny portrét – asi dosť cha-bý, lebo tento žáner ktovieako neovládám. Ak povieš, že je nanič, prijmem to, ale ak dospeješ k záveru, že moje rozprávanie spĺňa aspoň mini-málne nároky na to, čo by sme mohli nazvať lite-ratúrou, potom nevidím dôvod, prečo by sme rukopis nemohli uverejniť. Použil som skutočné mená, no môžeš ich zmeniť. Ale komu by to ma-lo prekážať? Michaelovi určite nie. A pokiaľ ide o Dermota, ten by sa v texte ani náhodou nespo-znal. Nemá na to predpoklady. Veď – ako Celia povedala – prežila celkom obyčajný život, mohlo sa to stať hocikomu. A často sa aj stáva. Mňa však nezaujalo ani tak rozprávanie, skôr samot-ná Celia. Áno, ona...

Samozrejme, radšej by som ju zvečnil na plát-ne, no keďže to, žiaľ, neprichádza do úvahy, skú-sil som to inak. Pracujem však s druhom umenia, ktorý mi nie je celkom vlastný – slová, vety, čiark-y a bodky, to nie je moje remeslo. Určite podotkneš, že to hneď vidieť: *Que ça se voit*.

Vieš, díval som sa na ňu z dvoch rôznych uhlov. Po prvé, zo svojho osobného. Po druhé, vďaka zvláštnym okolnostiam som dostal na dvadsaťštyri hodín možnosť vcítiť sa do jej ko-že, nazerať na svet jej očami. Tie dva pohľady sa nie vždy zhodovali. Práve to ma zaujalo a fascinovalo. Rád by som bol Bohom a poznal celú pravdu.

Spisovateľ je vlastne Boh, stvoriteľ postáv.

NEDOKONČENÝ PORTRÉT

Má ich v moci, robí si s nimi, čo chce – aspoň si to myslí. Ony ho však niekedy prekvapia. Zaujímalo by ma, či sa to stáva aj skutočnému Bohu... Ktovie...

Tak, moja drahá, dosť bolo mudrovania. Nalož s mojím rukopisom, ako uznáš za vhodné.

Navždy Tvoj

J. L.

I. ČASŤ

Ostrov

*Ostrov v prúdoch stratený
Stojí sám
Spočínú na ňom vtáci
Letom znavení
Na dlhej ceste
Na juh
Prečkajú noc
Ráno rozprestrú krídla
A letia v ústrety južným moriam...*

*Ja som ten ostrov odľahlý
V morských prúdoch stratený
A vták z pevniny
Si na mne odpočinie...*

I

Žena v záhrade

Poznáte ten pocit, že niečo dobre viete, no za svet si to nemôžete vybaviť?

Prenasledoval ma celou cestou bielym kľukatým chodníkom dolu do mesta. Hľadal vo mne, už keď som odchádzal zo záhrad okolo vily, z previsu nad morom. S každým krokom silnel, čoraz viac ma opantával. Napokon som zastal v palmovej aleji, ktorá ústila na pláž. Teraz alebo nikdy, vravel som si. To hmlisté čosi, čo mi vrtalo v mysli, muselo von, bolo to treba preštudovať, preskúmať, identifikovať. Okamžite, potom už môže byť neskoro.

Urobil som to, čo vždy, keď sa snažím na niečo spomenúť – začal som preberať fakty.

Prechádzka do kopca z mesta – prach, slnko na zátýlku. Nič.

Záhrady okolo vily – svieži chládok pod vysokými cypusmi temne čnejúcimi k oblohe. Zelený trávnatý chodníček k terase, k lavičke s výhľadom na more. Prekvapenie a mierne roztrpčenie, lebo na nej už niekto sedel – žena.

NEDOKONČENÝ PORTRÉT

Na chvíľu som ostal v rozpakoch. Otočila sa, pozrela sa na mňa. Angličanka. Pociť som potrebu niečo povedať, zaštitíť sa nejakou vetou, ktorá by prekryla rozpaky.

„Nádherný výhľad odtiaľto zhora, však?“

Na viac som sa nezmohol, len na smiešnu otrepanú frázu. Odpovedala slovami a tónom, aké prislúchajú slušne vychovanej dáme.

„Úchvatný. A ešte v takýto krásny deň.“

„Len z mesta je sem trochu ďaleko.“

Prikývla a dodala, že cesta je nepríjemne prašná.

To bolo všetko. Výmena zdvorilostných fráz medzi dvomi Angličanmi v cudzine, ktorí sa nepoznajú a pravdepodobne sa už nikdy viac nestretnú. Obrátil som sa, párkrát som obišiel vilu, obdivoval som oranžový dráč (tuším tak sa ten ker volá) a pustil som sa naspäť dolu do mesta.

Neudialo sa tam nič viac – no aj tak to nebolo všetko. Ostal vo mne pocit, že by som mal niečo vedieť, a predsa sa nepamätám.

Zarazilo ma niečo zvláštne v jej vystupovaní? Nie, bolo celkom normálne a príjemné. Správala sa a vyzerala ako deväťdesiatdeväť žien zo sto.

Ibaže... áno, to je ono, nepozrela sa mi na ruky.

Fíha! Zvláštne, že som to napísal takto. Samého ma to prekvapilo. Taká hlúposť! No iné vyjadrenie by nevyšlo situáciu.

Nepozrela sa mi na ruky. Ženy sa mi vždy dívajú na ruky. Sú všímavé. Vnímavé. Som na to zvyknutý a viem, ako súcitne sa pri pohľade na ne tvária. Snažia sa byť diskkrétne, nedať najavo, čo vidia. No zakaždým zmenia správanie, sú voči mne súcitnejšie.

Lenže táto žena sa nepozrela, nič si nevšimla.

Zamyslel som sa nad ňou. Zvláštno – vo chvíli, keď som sa k nej otočil chrbtom, už by som ju nevedel opísať. Povedal by som akurát, že je celkom pekná a má okolo tridsať, nič viac. Ale cestou z kopca sa mi jej výraz čoraz viac zhmotňoval v mysli – ako keď vyvolávate fotografiu v tmavej komore. (K mojim prvým spomienkam patrí to, ako sme s otcom vyvolávali negatívy v pivnici.)

Dodnes si pamätám, aké to bolo vzrušujúce. Prázdna biela plocha ponorená vo vývojke. Potom sa zjaví škvrnka, temnie, rozširuje sa. Napätie, neistota. Fotografická platňa rýchlo černie, no obraz ešte nie je ostrý, je to len spojenie bielej a čiernej. A potom príde poznanie, zrazu viete, čo je to – rozoznáte konár, niečiu tvár, operadlo na kresle... Zistíte, či je negatív hore nohami, ak áno, obrátite ho a z ničoho nič sa vám pred očami vynorí celý obrázok. Pozor, lebo zas začne tmavnúť a prídete oň.

Asi nedokážem lepšie opísať, čo sa so mnou dialo. Celou cestou dolu do mesta sa mi obraz tej ženy rozjasňoval, rozjasňoval... Malé uši, neodstávajúce, náušnice s lazuritom, okolo nich vlny nápadne svetlých vlasov farby ľanu. Kontúry tváre, vzdialenosť medzi jasnomodrými očami. Krátke, no neobyčajne husté hnedé mihalnice, úzka línia obočia, akoby mierne zdvihnutého na vyjadrenie prekvapenia. Drobná hranatá tvár, pomerne tvrdá krivka pier.

Jej črty sa mi nevybavili naraz, vynárali sa postupne, po troške, ako fotografia vo vývojke.

NEDOKONČENÝ PORTRÉT

Neviem vysvetliť, čo sa stalo potom. Obraz sa vyplavil, dospel do bodu, keď mal začať tmavnúť.

Lenže pozor, toto nebola fotografická platňa, ale ľudská bytosť. A tak vyvolávanie pokračovalo. Pod povrch alebo dovnútra, ako chcete. Lepšie to nedokážem vysvetliť.

Zrejme som poznal pravdu od chvíle, keď som ju prvý raz uvidel. Už vtedy sa mi začalo rozjasňovať. Obraz sa preklápal z môjho podvedomia do vedomej mysle.

Vedel som – ale čo? Až to zrazu prišlo. Rovno z tej čierne a bieloby. Škvrna – potom celý obraz.

Otočil som sa a rozbehol som sa hore po prašnej ceste. Mal som dosť dobrú kondíciu, no aj tak sa mi zdalo, že utekám pomaly – cez bránu vily, popri cyprusoch, po trávnom chodníčku.

Sedela presne tam, kde som ju nechal.

Lapal som dych. Zmorene som klesol vedľa nej na lavičku.

„Pozrite,“ povedal som, „netuším, kto ste, nič o vás neviem. Ale nesmiete to urobiť. Počujete? Nesmiete.“

2

Povzbudenie konať

Keď tak spätne premýšľam, najzvláštnejšie na tom všetkom bolo, že sa nesnažila o konvenčnú obranu. Mohla sa ohradiť: „Prepánajána, čo tým myslíte?“ Alebo: „Asi neviete, o čom hovoríte.“ Prípadne ma len zmrazil pohľadom.

Pravda však bola taká, že bola nad všetko povznesená. Zbavená všetkého, ohlodaná až na dreň. V tej chvíli ju už nemohlo prekvapiť nič, žiadne slová ani skutky.

Správala sa úplne pokojne a racionálne – práve to bolo desivé. So zlou náladou sa môžete vyrovnáť, tá časom pominie, nech je reakciou na čokoľvek. Ale pokojné racionálne odhodlanie je niečo celkom iné, človek k nemu dospeje postupne a nedá sa čakať, že by od neho len tak upustil.

Zamyslene sa na mňa pozrela. Mlčala.

„Aspoň mi poviete prečo?“ spýtal som sa.

Sklonila hlavu, akoby uznala, že moja otázka je opodstatnená.

NEDOKONČENÝ PORTRÉT

„Lebo to pokladám na najlepšie riešenie,“ odvetila.
„Mýlite sa,“ namietol som. „Ste na veľkom omyle.“
Moja prudká reakcia akoby sa jej vôbec nedotkla.
Ostávala odtrhnutá od reality.

„Dlho som nad tým rozmýšľala,“ vysvetlila. „Bude to naozaj najlepšie. Je to jednoduché, ľahké a rýchle riešenie. A nikomu tým... neublížim.“

Jej posledná veta opäť potvrdila, že je, ako sa vraví, dobre vychovaná. Vštepili jej, že za každých okolností treba brať ohľad na iných.

„A čo bude... potom?“ položil som otázku.

„To treba riskovať.“

„Veríte, že jestvuje nejaké potom?“ zaujímalo ma.

„Obávam sa, že áno,“ odvetila pomaly. „Bolo by asi priveľmi krásne, keby už nič nenasledovalo. Pokojne zaspáť a viac sa nezobudiť. To by bolo nádherné.“

Zasnene privrela oči.

„Aké tapety ste mali v detskej izbe?“ spýtal som sa zdanlivo od vecí.

„Fialové kosatce okolo stĺpov...“ začala. „Ako ste vedeli, že na ne práve myslím?“ zháčila sa.

„Len tak mi napadlo. Ako ste si predstavovali nebo, keď ste boli malá?“

„Trávnaté pastviny, zelené údolie, ovce, pastier... Poznáte ten chválospev.“

„Kto vám ho čítal? Matka alebo pestúnka?“

„Pestúnka...“ Pousmiala sa. „Dobrý pastier. Tuším som v živote nevidela pastiera. Ale na lúke neďaleko od nás sa pásli dve jahňatá. Teraz je už zastavaná,“ dodala po chvíli.

Zvláštne, pomyslel som si. Možno keby lúka nebola zastavaná, teraz by tu nesedela. „Mali ste šťastné detstvo?“ pokračoval som.

„Och áno!“ zvolala nadšene. Reakcia bola absolútne úprimná. „Možno až priveľmi šťastné,“ dodala.

„Je také niečo vôbec možné?“

„Myslím, že áno. Lenže potom človek nie je pripravený na niektoré okolnosti, ktoré môžu nastať.“

„Zažili ste niečo tragické?“ nadhodil som.

Pokrútila hlavou.

„Nie, nič také. Nestalo sa mi nič nezvyčajné, len bežná, banálna vec, ako sa deje mnohým ženám. Nedá sa povedať, že ma postihlo nejaké mimoriadne nešťastie. Len som bola nerozumná. Jednoducho hlúpa. A na svedenie nie je miesto pre hlúpych ľudí.“

„Počúvajte, moja drahá,“ naliehal som. „Viem, o čom hovorím. Bol som tam, kde vy teraz, tiež som mal pocit, že život nemá zmysel. Poznám to hlboké zúfalstvo, keď vidíte len jediné východisko, ale môžem vás ubezpečiť, že to prejde. Žiaľ pominie. Nič netrvá večne. Čas je najlepší lekár. Dajte mu šancu.“

Hovoril som to úprimne, no vzápätí som zistil, že som spravil chybu.

„Nechápete ma,“ namietala. „Viem, čo chcete povedať, poznám to. Vlastne som to už raz skúsila, ale neúspešne. Nakoniec som bola rada, že sa to nepodarilo. Lenže teraz je iná situácia.“

„Pokračujte,“ povzbudil som ju.

„Prišlo to dosť pomaly. Ťažko sa to dá opísať presne. Mám tridsaťdeväť rokov, som silná a zdravá. Je predpo-

NEDOKONČENÝ PORTRÉT

klad, že by som žila do sedemdesiatky, možno aj dlhšie. A práve toho sa hrozím. Ďalších dlhých tridsaťpäť rokov prázdnoty.“

„Ale tie roky nebudú prázdne, moja drahá. Objaví sa niečo, čo ich vyplní.“

Pozrela na mňa.

„Práve toho sa najviac bojím,“ hlesla. „Nevládzem čeliť tej predstave.“

„V skutočnosti ste teda zbabelá,“ usúdil som.

„Áno,“ prikývla okamžite. „Vždy som bola zbabelá. Prekvapovalo ma, že iní nevidia hrozby tak zreteľne ako ja. Áno, bojím sa... bojím... bojím.“

Zmlkla.

„Napokon, je to prirodzené,“ pokračovala. „Ak z ohňa vyletí žeravý uhlík a popáli psa, pes sa už navždy bude báť ohňa. Nikdy sa nevie, kedy môže vyprsknúť ďalší. Je to súčasť múdrosti. Len blázon vidí v ohni iba niečo príjemné a teplé, nevie nič o popáleninách alebo žeravom popole.“

„Ak tomu dobre rozumiem,“ uvažoval som, „odmietate čeliť šťastiu.“

Moje slová zneli čudne, no neboli až také nepochopiteľné.

Viem niečo o nervoch a duševných pochodoch. Traja moji najlepší priatelia utrpeli traumy. Aj vlastná skúsenosť ma naučila, čo dokáže spôsobiť fyzické zmrzačenie, čo to s človekom urobí. Viem aj to, čo znamená byť zmrzačený psychicky. Keď sa rana zahojí, poškodenie nevidieť, ale ostáva tam slabé miesto. Ste narušený, už nie ste celý.

„Časom všetko prejde,“ zopakoval som. Chcel som, aby to znelo presvedčivo, hoci vnútorne som pochyboval. Povrchové zahojenie nič nevyrieši, jazva je veľmi hlboká.

„V tomto nechcete riskovať,“ pokračoval som, „prítom ste ochotná podujat' sa na iný, významnejší hazard.“

„Ale to je niečo celkom iné,“ odpovedala už menej pokojne, trochu horlivejšie. „Keď viete, čo nastane, nie je to hazard. V neznámom riziku je niečo podmanivé, dobrodružné. Napokon, smrť môže byť akákoľvek...“

Po prvý raz to slovo niekto z nás vyriekol nahlas. Smrť...

Potom akoby v nej zvíťazila prirodzená zvedavosť, potriasla hlavou a spýtala sa: „Ako ste vedeli?“

„Obávam sa, že to nedokážem vysvetliť,“ priznal som. „Ale sám som... nuž, sám som prešiel niečím podobným, asi preto som to postrehol.“

„Chápem,“ hlesla.

Neprejavila ani štipku záujmu dozvedieť sa niečo o mojej skúsenosti. Nazdávam sa, že práve vtedy som sa rozhodol, že jej ponúknem svoje služby. Neraz som zažil pravý opak – súciti žien a nehu. Preto som nepotreboval dostávať, ale dávať – hoci vtedy som to ešte nevedel.

V Celii nezostal súciti ani neha. Všetko vplytvala, minula. Sama pochopila, že urobila hlúposť. No bola až taká nešťastná, že jej nezvýšila ani štipka ľútosti pre iných. Stisnuté ústa a tvrdá línia okolo nich prezrádzali, koľko utrpenia prežila. Rýchlo pochopila, okamžite jej

NEDOKONČENÝ PORTRÉT

bolo jasné, že aj mne sa „niečo stalo“. Boli sme na tom rovnako. Neľutovala samu seba, preto jej neostalo pochopenie ani pre mňa. Moje nešťastie akurát vysvetľovalo, ako je možné, že som uhádol niečo, čo sa nedá vyčítať z tváre.

V tej chvíli som zistil, že je ako dieťa. Obklopila sa vlastným svetom, žila v bubline. Zámerne sa vrátila do detstva, hľadala v ňom únik pred krutosťou okolia.

Bolo to pre mňa úžasne podnetné. Presne to som posledných desať rokov sám potreboval. Ohromné povzbudenie konať.

Tak som konal. Báľ som sa ju opustiť. Nemohol som ju nechať samu. Doslova som sa k nej prisal ako kliešť. Celkom bez odporu so mnou vykročila dolu do mesta. Ostalo jej dosť zdravého rozumu. Uvedomila si, že v danej chvíli som zmaril jej úmysel. Nevzdala sa ho, iba ho odložila. Vedel som to, nemusela nič hovoriť.

Nebudem zachádzať do podrobností, toto nemá byť kronika. Netreba opisovať malebné španielske mestečko, ani čo sme spolu jedli v reštaurácii, dokonca ani to, že som si dal tajne previezť batožinu z môjho penziónu do jej hotela.

Nie, zameriam sa len na podstatné veci. Vedel som, že by som mal ostať pri nej, kým sa v nej niečo nezlomí a nevzdá sa svojho úmyslu.

Ako vravím, bol som odhodlaný vydržať s ňou. „Máte desať minút, potom prídem,“ oznámil som jej, keď odchádzala do svojej izby.

Netrúfal som si dať jej viac času. Mala totiž izbu na štvrtom poschodí. Čo keby sa rozhodla potlačiť v sebe

ohľad na ostatných, ktorý bol súčasťou jej dobrej výchovy, a spôsobiť problémy vedeniu hotela tým, že neskočí z útesu, ale z okna?

Išiel som teda za ňou. Sedela na posteli, plavé vlasy začesané z tváre. Podľa mňa nevidela na našom správaní nič čudné. Ani ja nie. A v hoteli nech si myslia, čo chcú. Keby vedeli, že som vošiel do jej izby o desiatej večer a vyšiel o siedmej ráno, predpokladám, že by dospe- li k jedinému vysvetleniu. No bolo mi to jedno.

Zachraňoval som život, nezaťažoval som sa obavami o povesť.

Sadol som si k nej na posteľ a rozprávali sme sa.

Zhovárali sme sa celú noc.

Nikdy som takú noc nezažil.

Nerозoberali sme jej problém, nech už bol akýkoľvek. Vrátili sme sa na začiatok – k fialovým kosatcom na tapetách, k jahňatám na lúke, k údoliu pri stanici, kde kvitli prvosienky...

Po chvíli už hovorila iba ona. Prestal som pre ňu existovať, stala sa zo mňa búrľavá vrba, len akýsi ľudský významník.

Rozprávala, ako keď sa človek rozpráva sám so sebou – alebo s Bohom. Bez zápalu, bez vášne. Jednoducho chrlila spomienky, nesúvislo preskakovala z jednej udalosti na druhú. No keď sa premostili, začali postupne utvárať príbeh jej života.

Zvláštne, čo všetko si človek zapamätá. Je v tom istý výber, aj keď podvedomý. Vyskúšaj si to, zamysli sa nad ktorýmkoľvek rokom svojho detstva. Vybaví sa ti možno päť-šesť príhod. Azda ani neboli dôležité, tak prečo

NEDOKONČENÝ PORTRÉT

sa ti vynorili práve tie z celých tristo šesťdesiatich piatich dní? Mnohé ani vtedy nemali nijaký väčší význam, a predsa pretrvali. A sprevádzajú ťa dodnes...

V tú noc sa mi podarilo nazrieť do Celiinho vnútra. Ako vravím, môžem o nej písať z pohľadu Boha... Pokúsim sa o to.

Porozprávala mi všetko dôležité aj bezvýznamné. Nesnažila sa to však podať ako príbeh.

Ona nie, zato ja áno! Zdalo sa mi, že som zachytil záblesky obrazu, ktorý Celia nevidela.

Odišiel som od nej o siedmej ráno. Nakoniec sa obrátila na bok a zaspala ako dieťa... Hrozba pominula.

Akoby som jej sňal z pliec bremeno a vzal ho na seba. Nebezpečenstvo pominulo...

Neskôr predpoludním som ju odprevadil k lodi a rozlúčili sme sa.

Vtedy sa to stalo. To, čo podľa mňa celú situáciu vystihuje...

Možno sa mýlim a bola to len bežná, bezvýznamná udalosť...

O tej však teraz písať nebudem...

Nie, najprv sa pokúsim stať Bohom, či už sa mi to podarí alebo zlyhám.

Skúsim vytvoriť jej portrét touto pre mňa novou, neznámou formou – slovami...

Hromadením slov.

Bez štetcov, bez túb s farbami – nič z tých dôverne známych vecí.

Štvorrozmerný portrét, Mary, lebo v tvojom remesle existuje čas aj priestor.